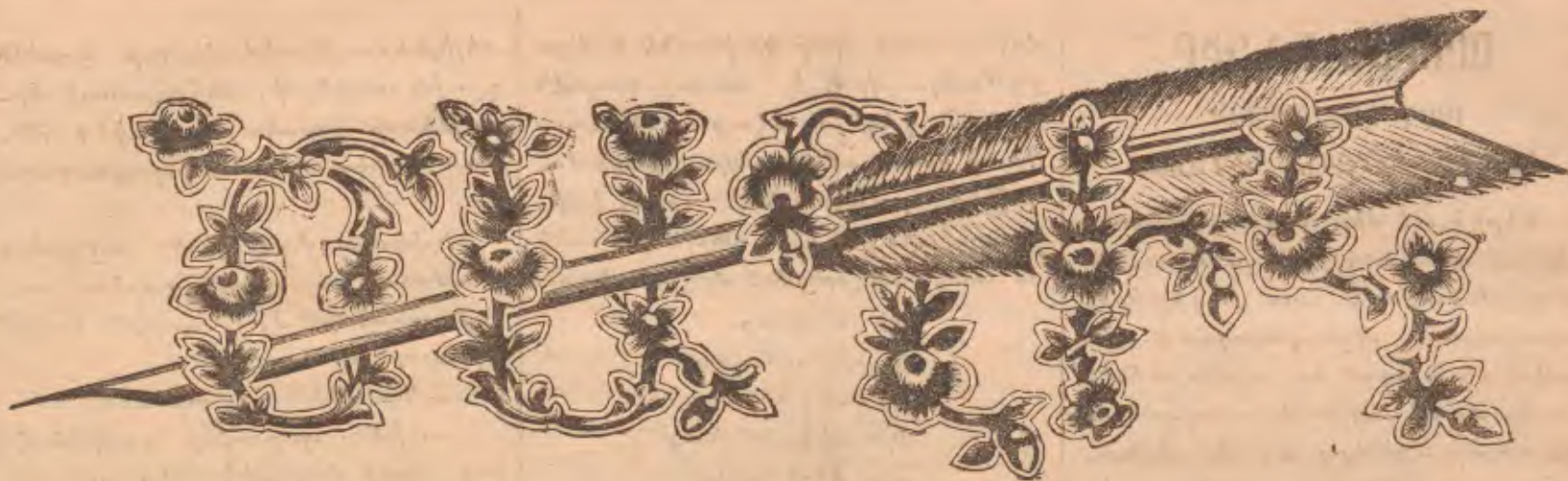

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեհար-
քի եւ Շաբաթ օրերն: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է
100 դր. արծաթ: — Վեցամսեայն 50. — Դաւանագ համար 115 դր.
Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 5 դրդ.

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արսոնաշէր եւ Տնօրէն Անտոն Սափեան,
Կ. Պօլիս, Պապը Ալի հասէսի քիւ 20
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տր.իր:

ԹԻԻ 126 Բ. ՏԱՐԻ

1888

ՄԱՐՏ 12 ՇԱԲԱԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Ազգ. Ժողովն որ երէկ պիտի գու-
մարուէր, յետաձգուեցաւ յառաջիկայ
ուրբաթ օրուան 18 մարտ:

Պէրլինի Օսմ. դեսպանատան առա-
ջին խորհրդական Վսեմ. Օհան էֆէնտի
Պաղատաւեան, երկուշաբթի օրն իւր
ազնուուհի տիկնոջ հետ Օտէսայի ճամ-
բով Պէրլին ուղեւորեցաւ յիւր պաշ-
տօնատեղին:

Քաղաքական ժողովն ինիստ գու-
մարեցաւ Ղալաթիոյ խորհրդարանը,
ընդ-նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պա-
տրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ
Մագսուտ Սիմօն պէյի:

Կրօնական ժողովը Դերձակեան
Գեր. Արիստակէս եպիսկոպոսի Կարնոյ
առաջնորդական ընտրութիւնը վաւե-
րացուցած լինելով, Քաղաքական ժողո-
վըն եւս իւր մասին վաւերացուց այդ
ընտրութիւն, որով Կարնոյ վիճակին
առաջնորդ հռչակուեցաւ Ն. Գերա-
պատուութիւն:

Ս. ՍԱՐԳՍԻ ՏՕՆԸ

Արեւելքի երրորդ անպատասխա-
նատու երեսի գրօնիգէօրները կերակ-
րուին:

որ Վարք Սրբոցն իրենց փրկութեան
թեան նիւթ ընտրած՝ ամեն մէկը իւր
Սուրբը աւելի զօրաւոր ըլալը ապա-
ցուցանող փաստեր յառջ բերելու կաշ-
խատի ընդդիմախօսին. այժմ հոկա-
ճառութիւնը Ս. Սարգսի վրայ է՝ որ
եթէ այսպէս շարունակէ, հաւանա-
բար մինչեւ դալ Ս. Սարգիս լմնալիւ
չունի:

Աւերակ եղած Հայրենիքն արդա-
բեւ բու մը կը վայելէր, ինչպէս ալ
ժամանակէ մը ի վեր, եկաւ դառե-
ցաւ այդ աւերակ թերթին վրայ կա-
րի զգուշի բու մը. որ իւր չարա-
գոյթ բուռններով այդ թերթին մօ-
տալուտ կործանումը կը գուժէ նոյն
իսկ Մեծարգոյ Արտօնատիրոջն ական-
ջին. սակայն Հայրենիք եւ իւր չար-
ներ կը նմանին այն կնկան՝ որ խեղ-
դուելու պահուն իսկ մկրատ կ'աղա-
ղակէ:

Շաբաթ աւուր Հայրենիքի մէջ
դարձեալ նոյն գրական աւերակի Բուն
Հայրապետն ու Կարապետը իրար խառ-
նելով բերնին եկածը դուրս տուեր էր
եւ ծաղրելի ակնարկութիւն մ'ալ դը-
րած էր իւրեանց կուռքին՝ Պատրիար-
քական ընտրելիութեան նկատմամբ,
Այսպիսի ճնճոցներու պատասխանելը

անօգուտ է, հապա ի՞ գայր՝ կ'ըսեն ու
կերթան, ուրեմն թողունք որ երթան.
կապ ու կապանք ի՞նչ պէտք է այդ-
պիսեաց, մեր արտերէն դուրս բաց
դաշտերու վրայ թող ճարակին:

Ուսկից ալ կը դառնայ. սքանչելի
կողմնակիցներ շիտակը:

Կիմանանք թէ Տրապիզոնի առաջ-
նորդ Գեր. Գարեգին եպիսկոպոս Սըր-
ուանձտեանց յառաջիկայ շաբթու մայ-
րաքաղաքս կը հասնի:

Տնօրինութեամբ ամեն. Ս. Պատ-
րիարք Հօր՝ Մագրի գիւղի եկեղեց-
ւոյն քարոզիչ կարդուած է Ռուսուք-
լեան Գեր. Գէորգ. Մ. վարդապետ:

Վաղը Կիրակի Ղալաթիոյ Հայ-կա-
թոլիկաց Ս. Փրկիչ Մայր եկեղեցւոյ
մէջ մեծ հանդիսիւ ձայնաւոր Ս. Պա-
տարագ պիտի մատուցուի վստն հոգ-
ւոյ հանգուցեալ բարեխիշատակ Մարը
դատէ Անտօն պէյի, որ նոյն եկեղեց-
ւոյ արդիւնաւոր եւ մնայուն հոգաբար-
ձուն եղած է ի բազում ամաց հետէ:

Կը հրաւիրուին իւր ազգականներն
ու բարեկամներն ներկայ գտանիլ:

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐ

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ ՁԸՍԱՄ

ՆՈՐ ՆՈՐ ՓՈՐՁԱՆՔ ԿԻՄԱՆՍ

Կերևի թէ մեր ազգին ճակատագիրն է միշտ խնդիրներ ունենալ, և որ զարմանալին է այս խնդիրներու տեսակներն ալ միշտ զանազան և տեղափոխական եղած են, այսինքն եթէ խնդիր մը տեղական չէ, անպատճառ գաւառական լինելու է, և փոխադարձաբար: Թուե՞նք արդեօք օրինակները:

Ճարելով ճարճրկելով, եախայ բաշայ պատուելով հազիւ թէ կաթողիկոսական ընտրութիւն մը կատարուեցաւ Կաթողիկոսնիս ունեցանք, և քանի մը տարիէ ի վեր Ազգ. ժողովոց ձրի օրակարգին մէջ վեհափառաբար բազմազ այդ խնդիրն հազիւ թէ լուծուած կարծուեցաւ, ահա ուրիշ խնդիր մը ծնաւ այս խնդրոյն յարակից:

Կաթողիկոսական խնդիրը կայ և մնայ յաւիտեան, մինչ ցկատարումն Մաղնիսայի սեխին ու սեռին և Իզմիրի չոր թուղին, հետեւաբար Մաղիկ ալ իրաւունք կունենայ իր դիտացը շարունակելու:

Ահա քեզի ուրիշ մեծ ու աղմկալի հետիւնէ մ'ալ որու ծարը Երուսաղէմէն կը բրթի, այն է Երուսաղէմի Պատարաքական ընտրութեան խնդիրը, որ կարկուտով մը սկսաւ և կարկուտով մը վերջացնելու վրայ ենք: Հոս նօխթա մը դենք: Քաղաքական ժողովոյ կազմութեան և վաւերացման խնդիրն ալ չմոռնանք, ըսողներ եղան թէ անդամներուն մէջ օտարահպատակ կայ, այլք պատասխանեցին թէ չկայ:—Իբր թէ մեր մէջ քիչեր կան, որք իրենց ճիտտայութեամբն ու զէվզէկութեամբ բը բոլորովին օտարահպատակ եղած ըլլան, այսինքն կապիկի պէս ամեն բան օտարէն փոխ առնուն և հոգւով ու մարմնով օտարանան. ասոր ի՞նչ ըսենք:

Դառնանք քիչիկ մ'ալ Կամուրջին անդիլի կողմը, անցնինք քիչ մը, վեր Բերա երեսնք, Հայ կաթողիկոսներու մէջ ալ խլրտումներ, 18 տարիէ ի վեր անոնց մէջ բերնէ բերան պտըտած խընդիր մը նորէն յարութիւն առնելով

հող ու փոշի իրար կը խառնէ և միշտ լուծուելու վրայ է առանց դուրսէն լուծման դեղի մը պէտք ունենալու: Դիշեր ցորեկ ամեն օր վրայ վրայի ժողովներ, գումարումներ «ըլլայ իտի, չըլլայ իտի» խօսքեր, վերջապէս սանկ ու նանկ եկաւ որոշման մը յանդեցաւ:

Տէ չօճոխներս

Ապրիք ու ժողովար

Մէկտեղ ծերանաք

Իրար խեր տեսնաք

Հա՛ ձեզի նայիմ

Պղտիկ ալ չիյնաք

Որ խաղք ըլլալով

Ծաղիկն օ՛ր գրելու

Նոր սէպէպ չիտաք:

Փառք Աստուծոյ, Հայ կաթողիկաց խնդիրն ալ թող լուծուելու ըլլայ: Քիչ մ'ալ սա մեր Բողոքական աղբարն' րուն նայինք, անոնք ալ մէյտան են ելեր և գլուխ պատուելու չափ իրարու հետ կռիւ կընեն ազգապետի ընտրութեան առթիւ. ասոնք ալ իրենց ողջ գլուխն Աւետարանի տակ դրին. իրաւ է թէ հիւանդ գլուխներն միայն աւետարանի տակ կը մտնեն որ բըժըշկուն, ասոնց մինչև ցարդ չբըժշկուելուն մենք իսկ կը զարմանանք:

Աստուած շատ քաջել չի տայ:

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ

(124 թիւէն)

Արտէմ հանրմ տեսնելով որ Թուամաճան աղան յամառաբար առաջադրած է կատարեալ բարեկենդան մը ընել, խօսքը կարճ կապելով, համակերպեցաւ:

—Անանկ է նէ ինչ պիտի զրկեսնէ սահաթ մը առաջ զրկէ օր ամեն պան վախտին ընեմ լմնամ:

—Սա տօպրակները տուր, աման Արտէմ հանրմ, խուսուր պան մը չըլլայ. դուն առջի իրիկունէն առախին թէփսին շտիկէ քի միսաֆիրները գան նէ խըղմէթ մը պակաս կըլլայ:

—Տուն զրկելիքներդ սահաթ մը առաջ զրկէ, ես ամեն բան կը հազըւորեմ:

Թուամաճան աղան տօպրակներն առնելով մեկնեցաւ տունէն, և ահա կէս ժամ յետոյ հետզհետէ եկան՝ հնդկահաւն, միսը և այլ ամեն ու-

տելիքները: Արտէմ հանրմը գործին գլուխն անցնելով, անհաւատալի ժըրութեամբ կերակուրներն եփեց լմնցուց, իրիկունն ամեն ինչ պատրաստ էր:

Իրիկունն ժամը կէսին միջոցները Թուամաճան աղան տուն դարձաւ, սակայն առանձին էր, Արտէմ հանրմ գլուխներով հարցուց:

—Միսաֆիրները ուր են:

—Հիմայ պարապար գաղինօն էլինք, քանի մը բարեկամներ զօր ըրին քի մէյմէկ հատ տահա խմենք, ես պէն կիտէյիմ սիզաէ կէլին ըսի ելայ եկայ քի պակաս պան մը կանէ առնեմ տէյի:

—Ինչ պակաս պան պիտի ըլլայ ամեն պան հաղըրէ:

—Ուսխինթախըմը շտիկեցիր:

—Հա ճանրմ, միսաֆիրին օտան թէփսիյով մասային վրան է:

—Էյ եաշա պէ քարը, աս գիշեր բէք խըյախ էյլէնմիշ պիտի ըլլանք:

—Նայէ խըյմէթս կէտէս, ասօր մինչօք իրիկուն աշէվիէն տուրս չեմ ելեր:

—Խըյմէթդ ինէ պաշխա ո՞վ կիտէ, իշալլահ Աստուած յաջգովթիւն կուտայ տէ աշճի մը կը պոնենք:

—Սահաթդ մէյմը նայէ, ասոնք տահա չեկան:

—Լախըրտըյի բռնուած են, հիմայ ուր են նէ կուգան, հէլէ տուն ինծի առախ մը բեր նայիմ խատէխ մըն ալ տուն առ:

—Էյ շատ տարիներու, տայիմա ասանկ չէն չէլէլէնկը պակաս չըլլայ տունէն:

—Սախըն հա կնիկ, ետքը չափուխ թօփ կը նետենք:

—Եաթսը կը կարդայ կոր, ասոնք ուշացան Թուամաճան աղա, մէյմը ետեւուն հրթայիր կըսես:

—Ձէ ճանրմ հիմայ ուր են նէ կուգան. պէլքի հսս կը մնան թախ վէրի օտան իրեք հատ եաթախ բէնէիր:

—Էյ աման Թուամաճան աղան ուրէն տաղտաղա մի հաներ օրթան առտուանցէն պէրի հոգիս էլաւ արթըխ:

—Աղէկ ամա ուշ մնալու ըլլան նէ ելեք գացէք ըսենք:

—Աման արթըխ աման, հիմայ բիւթիւն եիւքերը վար տալու թախըմ հանելու է:

—Ջարար չունի, հայտէ ես ալ ետարտում կընեմ:

Այր և կին միմեանց օգնելով պէտք եղած անկողիններն ալ պատրաստեցին, ժամը գիշերուան երկուք ու կէսըն եղաւ, եկող գացող չը կար:

—Գա աս միսափիրները ուր մնացին, մեղայ սահաթը երեքը կերթայ կոր:

—Գուռն է, իշտէ եկան, վաղէ գնայ բաց:

—Կայրէնէ հանքմին տղան է. մարը բարե է ըրեր, էյէր օր կուգեն նէ աս գիշեր մեղի թող հրամանն էյլէնմիշ ըլլանք ըսեր է:

—Միսափիր ունին ափ կընէն ըսէ:

—էյ շատ պան աստար ուշանալն ալ արթըխ սայղըսըզուլին է:

—Պէ՛ ճանըմ մուծլախ պիտի գան, խալի խօսք տուին:

—Խալի խօսք տուողը ասանկ գիշեր աս ատեններուն կը մնայ, ամեն մարդ վախտին լօխմա մը հաց պիտի ուտէ:

—Սիրտդ բէք կանցնի կոր նէ լօխմա մը բան կեր:

—Բարկենդանի գիշերով փոր փըսոր պան կուտուի՞, չէնք շնորհք սուփրան թոփուինք օր խերով խինդով կերակուր ուտուի:

—Անկաճիս տուռի մը ծան եկաւ:

—Մեր տուռը չէ գովի տրացնին տուռ նէ:

—Գա սախըն ետընըշուլինով մեր միսափիրները հոն չերթան:

—Հոն կացին նէ հէլպէթ կը զուրցեն քի քովի տունն է տէյի:

Այսպէս ժամ մը եւս անցաւ, հիւրերէն և ոչ մին երևցաւ:

—Ես քեզի պան մը ըսեմ թոււածան աղա, աս միսափիրներդ կալիք չունին, հէմէն սուփրան չտկեմտէ լօխմա մը պան ուտենք մեղա սահաթը հինկը կերթա կոր:

—Կէրչէք արթըք պու գատարը ինսանիյէթսիզլիք: հայտէ մենք նըստինք ուտենք տէ, էյէր կան նէ գատ կերակուր կը հանենք:

Այսպէս հիւրերուն գալուստէն յոյսերնին կտրած հազիւ թէ կը պատրաստուէին սեղան նստիլ, տան դուռը զարնուեցաւ:

—Իշտէ եկան, անոնք են, դուն նստէ ես դուռը կը բանամ:

Թումաճան աղան սեղանէն ելնելով դուռը բացաւ. եկողը գինետան միջօ մնէր:

—Գասպար աղա չօք սէլամ էթտի սէօյլէտի քի միսափիրլէրինի ալըպ քէն. տի էվինէ կէօթիւրտի, էյէր իսթէրսէ քէնտի տէ պուլուրսուն տէտի:

Ի լուր այս խօսքերուն, թումաճան աղան սաստիկ բարկանալով, առանց բառ մ'իսկ պատասխանելու, դուռը սպասաւորին երեսին ուժգնակի գոցելով, եկաւ սեղան նստաւ:

—Ո՞վ էր եկողը:

—Կերակուրի չըպէքլէյէն տէյի խապար էն ըրեր:

—Տնաչէն մարդիկ, ա՞ս ատեն խապար կ'ընեն:

—Բիւմ պիլիւր, բարեկենդան է պէլքի ուշ կուտենք տէյի կերան աս ապուրը:

—էյ հիմա այս խօսխօճա հինտին ո՞վ պիտի ուտէր:

—Մենք կուտենք: դուն սա գանակը տուր ջարդեմ սըվիկայ:

Թումաճան աղան բարկութենէն ամբողջ հնդկահաւը ջարդեց, սակայն երկու պատառ անգամ չկրցաւ ուտել և ձեռքի պատառաքաղը մէկդի նետեց:

—Ան քի չպիտի ուտէիր նէ ինչո՞ւ կտոր կտոր եօղ ըրիր կիւղէլիմ ինտին:

—Իշտահ չունիմ, զօրով չպիտի ուտեմ ես:

—Մեղք, մեղք անխտար կիւղէլիմ ուտելիքներն առողին կրողին եղաւ. մարդուս փորը ինչով ըլլայ նէ կը կշտանայ ամա, աչկը հիշ մէկ բանով չը կշտանար կըսեն նէ իրաւ է:

Արտէմ հանքմը շատ իրաւունք ունէր, ինչպէս որ նկարագրեցինք, շատ տուներու մէջ այսպիսի աղում օրերու վերջին աստիճան գեղխութիւն մը կը տիրէ. օրինակի համար անուան տօնախմբութեանց համար անհաւատալի ծախքեր կըլլան. զօր նոյնք կըրնային ամիս մը տան բոլոր պիտոյքը հոգալ. և ցաւօք կըսենք որ շատեր, պարտք ընելով ինչպէս կըսեն իրենց օրը օր կընեն:

ԸՈՆՏԻԿ ՏՈՒՏՈՒՆ

Ի Պ Ա Ր Ա Հ Ա Ն Դ Ե Ս

(Նախորդ թիւէն)

Յիշեալ պարոնը և Ընտիկ տու-

տուն սկսան պարասրահին ներսի կողմը փնտուել պարոն Համբիկը՝ որ այս միջոցին ցոփուհեաց հետ բոլորովին զգլխած, մտքէն ելած էր թէ մայրը զինքը կսպասէ:

Առանց գիտնալու հարկըր դրուչէ աւելի ծախք ըրած էր և իւր գրպանը՝ ծախած երկաթուղոյն արմէթուղթէն հաղիւ քառսուն դուրուչ մնացած էր:

—Միւսիւ Համբիկ, դոչեց ցոփուհեաց կրտսերագոյնը, տօղրու սէօյլէ գաշ թանէ գօրթէն վար:

—Գօրթէ՞ նէ տէմէք տիր պանա էօյրէթ, սիւղ նէ էմր էտէրսէնիզ պէն եաքարըմ, պէն արթըք սիղտէն ոյրըմամ, պէն փօնչ իշէրիմ, կառսօ՞ն շու փօնչլարը տօլտուր:

—Մանա պիր չէյ տէյլիմ միւսիւ Համբիկ, փօնչ արթըք չօգ օլտու, պուրտան էսքօնիքէ կիտէլիմ տէ պիր սուրէ եաքարըմ նէ տէրսինիզ:

—Սուրէ՛, սուրէ՛ մի տէտին, օնու տա եաքարըղ ամա պէն սուրէ եաքարնըն եօլունու պիլմէմ:

Ցոփուհիներն պարոն Համբիկին այս միամիտ պատասխանին վրայ սոսկալի քրքիջ մը թողուցին:

Պարոն Համբիկ կարծելով թէ իւր պերճախօսութիւնն է զայնս զուարճացնողն, սկսաւ աւելի շաղակրատել:

—Պէն սիզին կիպի մասամաղէլէր իչին ճանըմը ֆէտա էտէրիմ ամա եօլունու պիլմէմ, օ տէյիլ ամա նէ՛րէյէ կիտէճէյիզ:

—Սքօնիքէ:

—Սքէնտէք քիմ տիր, ազրապանըլտան պիրի օլմալը էօյլէ տէյիլ մի հէլ քիմ տէ օլսա, օ քի սիզին ատամնըլ տըր, պէնիմ տէ ճանըմ ճիյէրիմ տիր:

Այս խօսակցութեանց վրայ ցոփուհեաց քրքիջը աւելի բարձրաձայն կրկնուեցաւ:

—էյ հայտէ միւսիւ Համբիկ կիտէճէքսէք կիտէլիմ:

—Կիտէլիմ մատմաղէլ, տիւնեանըն ուճունա կիտսէնիզ պէրապէր կէլիլիմ սիզին իլէ. . կարսօ՞ն կէլսէնէ պօրճումնըլ նէ տիր:

—Եիւղ օն եէտի գուրուչ էֆէնտիմ:

—Նէ՛. . նէ սէօյլէհօրսըն պէ, եիւղ օն եէտի գուրուչ, պիլիմ Գում գաքուտաքի էվին պիր այլըք քիրաօը տըր:

—Տօղրու տուր ամա, պիղ պու-
տայարը այլըզլա քերայա վերմէյիդ,
պուրտա հէր կէճէ, հաթտա հէր սա-
հաթ քերաճըլար տէյիշիր:

Պարոն Համբիկ փոքր ինչ սթափե-
ցաւ գինովութենէն. գրպանի ունե-
ցած ստակին երեքպատիկը կուզէին
իրմէ:

—Միւսիւ Համբիկ եիւզ օն ետտի
ղուրուշ ուֆագ պիր հիսապ իշին լա-
գըրտը էթմէ.ք պիլէ սիդէ եագըշմաղ
հիսապը վէրին տէ Սըճիքէ կիտէլիմ:

Կիտէլիմ մատմաղէլ, ֆագաթ օ
գատարըք հիսապըմըղ օլմամուլը.
կարսօն պիղ պուրտա գա՞շ թանէ
փօնչ իշտիք քի:

—Էֆէնտիմ 30 փօնչ կէթիրտիմ
էտէր 90 գուրուշ...:

—Նէ՞ գատէհի 3 գուրուշ մու:

—Եօգարտա իշտէնիդ տէօրթ գու-
րուշա տըր. պիր բօրսիօն ժամպօն 5
գուրուշ. պիր տուզինա սթրիտիա 12
գուրուշ. իքի բօրթուգալ 5 գուրուշ
իքի բասթա 5 գուրուշ, պիղ զիյատէ
սէօյլէմէյիդ էֆէնտիմ հէփաի 117
գուրուշ:

Պարոն Համբիկ հաշուոյն ճշգուծեան
առջև ընկրկեցաւ մնաց, ցոփուհինե-
րն տեսնելով որ խիստ վտիտ որսի մը
վիճակեր էին, իրենց դիմակը երեսնին
անցնելով, միջհասակն չարամիտ ժը-
պիտով մը պարոն Համբիկին ըսաւ.

—Միւսիւ կէօրիւնիւր քի բօրթմէ-
նէնիդ վալիտէնիդտէ գալմըշ. կիտէ-
լիմ հաճի հանըմը կէօնտէրէլիմ տէ
հիսապը կէօրսիւն. . . ատիէօ ըսելով
մինչդեռ կը պատրաստուէին խուցէն
մեկնիլ, Ընտիկ տուտուն անծանօթ
պարոնին հետ խուցէն ներս մտան.

—Ծօ տղայ, իս ասանկընա մահ-
ման տողերու հանտպցուցիր նէ վայ-
լում առաւ. բնտուելով, բնտուելով էյ
արթըլս մեռայ նէ:

—Մատմաղէնեւուն հետ քիչ մը
էյլէնմիշ էղանք տէ. հիմայ հիսապ կը
տեսնայինք կոր, իշտէ աս հիսապին
համար ուշ մնացինք:

—Ծօ նասըլ հիսապ, վախնամ չը-
մէնտուրային խուսուրը ծառքէդ թալ-
լեցին. տա սև սուրաթները ո՞վ են
նայիմ:

—Աման մարիկ բէք քիպար պա-
ներ են. սախըն չեղաւ պաղ լախըրտը
մը ընես:

—Համբիկ եամրում ան քի առ-
խըտար մէնխալէներէն են նէ եալվար
եղիր տէ քեզի մէկ կործի մը տնեն:

Այս միջոցին անծանօթ պարոնը
իւր խօսքն սպասաւորին ուղղելով հար-
ցուց:

—Պունուն քա՞շ ղուրուշ պօրճու
վար.

—Հէփիսի եիւզ օն ետտի գուրուշ
էֆէնտիմ:

—Մարիկ, տղադ 117 ղըշ պարտք
է ըրեր, բարան տուր տէ առ տուն
տար գաւակդ, և մէյմնալ չըլլայ որ
ասանկ տեղեր հետդ բերես:

—Գա ինչ կըսէ, 117 խուրուշա
ո՞ւսկէց է. ծօ տղայ ասոնք ի՞նչ կը-
սեն կոր.

—Բօնջ խմեցի մարիկ, գլուխս կը
դառնայ կոր, ամա մատմաղէնեւուն
հետ անանկ էյլէնմիշ եղայ քի տես-
նաս:

—Կիտի պօյըդ սըլի պիլէ քիմ,
տուլիս ինկիր նայիմ, քեզի կետինն
անցնելու պիլէ, տահա պօյը վեր չե-
լած սըվոր կերած ապուրը նայէ.

—Տուտու հանըմ, գոչեց ցոփու-
հիներէն մին, նիշանըմը պէնտէն պէօյ-
լէ այլըմաք օլո՞րմու, տօղրուտու է-
յէր շիմտիտէն պէօյլէ գըսկանճըք
էտէճէքսէն պէն սէնին կիպը գայնա-
նա խտէմէմ:

—Վայ կըլխուդ քեզի ո՞վ գոքանչ
կըլլայ քի. ծօ տղայ աս ինչ խալթ
կընէ կոր, նշանտուքը ե՞րբ ըրիք:

—Պանա սօր հաճի հանըմ, ըսաւ
երկրորդ ցոփուհին յարտասուս խըն-
դալով, իքի սաաթ վար հէր իշ պիթ-
տի, պաքսանա կարսօն 117 ղուրուշ
նիշան մէսարիֆի իսթէյօր:

—Ինծի նայէ մարիկ, չորս մէճի-
տիէ ունիս վրագ, տուրտէ սա պարտքս
տամ ելլանք էսրօնէք երթանք:

—Սէփօնէնք ո՞վ են ծօ տղայ. աս
սըլըրինները տիւզճէ զաւակս կուլիւէ
հաներ են, կիտի չի խպնած չամչցած-
ներ, հայտէ էլ առջիս ինկիր նայիմ:

—Ինծի մնայ նէ ես շատոնց պիտի
գուրս ելնեմ հոսկէ ամա կառսօնը
կայներ բարա կուզէ կոր:

—Քառսուն բարա կուզէ կոր նէ,
նալլէթ ըլլայ կու տամ, տուն մէյմը
օտքի էլ նայիմ:

—Մարիկ 117 ղուրուշ կուզէ կոր,
խմին քովս թօփու թօփու երկու մէճի.

տիէ մնաց չըմէնտըֆէրին թուղթէն:

—Վույ մըսէր, հիմայ կիյնամ կը
մարիմ. ծօ հիմայ ինչ պիտի ընենք.
գուրում մատմալար պու ագչամըք
սիղ վէրսէնիդտէ, բարայը պիր կիւն
սէմթէ կէլիսէնիդ պիղ տէ ալթընըզ-
տա գալմաղըք:

—Կիտէլիմ պիղիմ գասիյէրէ սէօյ-
լէյէլիմ տէ կէօնտէրսին ըսելով ցո-
փուհիներն գուրս ելան:

Անծանօթ պարոնը այս տխուր տե-
սարանին վերջ տալու համար սպա-
սաւորն կանչեց և ամբողջ ստակները
վճարելէ յետոյ, Ընտիկ տուտույին
ըսաւ:

—Տղուդ պարտքը ես տուի, հի-
մայ համաղէ ղինքն առ տուն տար, և
ուրիշ անգամ չըլլայ որ այսպիսի ան-
պատիւ տեղեր առաջնորդես գաւա-
կըդ:

—Վույ թէօպէլէր թէօպէսի օր
մէյ մ'ալ ասանկ Սօմօն Գորոմ տեղը
օքի կոխեմ. աղաս աս ըրած էյլիկըդ
հիշ չալիտի մօնամ, էյ շիտալը Աստ-
ուած քենէ խօշնիդ, եանի հրամանք-
նիդ օր չըլլայիք նէ ես ինչ պիտի ը-
նէի:

—Բան մը չէ ամա, հոս մի կե-
նաք ձեր տեղը գացէք:

Գա հեռուներ ըլլայ ալ ո՞վ հոս կը
կենայ ըսելով, պարոն Համբիկը՝ ինչ-
պէս կըսեն, առջին ձգելով, պարա-
հանդէսէն մեկնեցան:

ՕՐ ՄՈԽՐՈՑ

Բարեկենդանին, Բերայի մատամ
և մատմաղէները՝ պարահանդէսներն,
գիշերուհանդէսներն և այլ զբօսատե-
ղիներ բաւական ներելի մեղքեր գոր-
ծեցին, տոթմ քաւութեան օրերն ե-
կան, ամեն ոք իւր հոգւոյն փրկու-
թեան զբաղիլ սկսաւ. ինչպէս որ չո-
րեքշաբթի առաւօտ Օր մօխրոց ըլ-
լալով, Բերայի բոլոր եկեղեցիներն
լցուեր էին մեղաւորուհիներով. որոնք
իւրեանց մեղքը քաւելու համար նոր
մեղքեր գործելու եկեր էին՝ նոյն իոկ
եկեղեցեաց սեմոց վրայ:

Ահաւասիկ իրական մի նկարագիր
նոյն օրուան որ արժանահաւատ ահա-
նատես մը գրի առած է:

—Ղըզ Տիւրիւղ, էվէթլէնմէն տա-
հա ճամ պիթմէտի նէյնէն:

—Տիրոջ կիւ սէն տուանը էթ պէն պիր բարչա մատմաղէլ Լուցիկ իլէ գօնուշաճաղըմ :

—Ղայրոյ օլմա սաքըն զըզ , ճամ պիթինճէ տօղրուճա էվէ կիտէլիմ :

Բէք էյի Տիրոջ կիւ ըսելով մատմաղէլ Սէրէնան եկեղեցւոյ բակը ելաւ , ուր կսպասէր իւր սիրահարը :

—Պաւլօ միւսիւ Վիչէն տօղրուսը բառօլիսթ իմիչէնիզ , պիր ազ տահա կէճիքսէն ժամտան չըքաճաքլար ըտը :

—Նէ եաբայըմ խըյանէթ տուտու մու Սանթամարիա քիլիսէսինէ կէօթիւրտիւմ օնուն իչին կէճիքտիւմ , ախ մատմաղէլ , պիր շէյ իշիթտիւմ կէրչէ՛կ մի , սէնի գայըպ էտէյօրուճու շըմ :

—Սլա Վիչէնիկ , ալթը կիւնտէն պէրի եիւրէյիմ էօյլէ տօղ իչինտէ տիր քի սէրսէմ կիպի պիր շէյ օլմուշում , գա սանա պիր հապէր ուշուրայըմ տէրիւմ , քիմի պուլայըմ , աւտամ տէյի մէրմէրէ սաբլանքօրում , քիմսէ եօք քի պաշըմըզա կէլէն պու Փաւլէիկի սանա տուլուրայըմ :

—Սլա Սէրէնա , շիմտի պէնի պըրադըպ օ խային աւտամըլա էվլէնէճէ՛քսին :

—Նէ եաբայըմ կիւլիւմ , ապամտան պէնի իսթէմիշ , օ տա սէօզ վէրմիշ քի վէրիւրիւմ տէի :

—Ուշիւէ էթ , իստէմէմ տէ , ալմամ տէ :

—Էնթօւպլա շէյ Վիչէնիւմ , միւմքին տէյիլ , մամամա տէտիւմ քի՝ Գա ճանըմ տահա պէն էվլէնմէք իստէմէմ տէյի իսէ , պիր տահա պէօյլէ լագըրտը իշիթմէյէճէլիւմ աղընտան տէտի , պէօյլէ օւպի՝ պիր տահանէրտէ պուլաճըզ տէյէրէք պէնի աղարլատը օտապընա չէքիլտի . սէն պիր չարէ պուլաճասըն :

—Մարիամ նէ վագըթ օլաճաք :

—Պիր էյի հապէրիւմ եօք ամա զանն իտէրսէմ չօք ուզուն սիւրմէյէճէք :

—Հիչ տէյիլ իսէ օնպիր կիւն գատար կէրի պրաքտըրաճագսըն :

—Նասըլ էտէյիմ :

—Եալանտան հաստա օլ :

—Օնպիր կիւնէ գատար նէ՛ եաբաճաքսըն :

—Սլաֆրանկա ապրիյ Լտէ չըմէնտըֆէր չէքիլէճէք , տէօրթ թանէ օպլիկասիօն ալաճաղըմ , պու տէֆա էյի պիլիւրիւմ քի շանսըմ եէօրիւլիւպ

ալթը իւզ պին ֆրանք գաղանաճաղըմ ,

—Գա ինանմա սաքըն ապրիլ պիր տիր տէյի սէնի ալտաթմըշտըրլար :

—Նէ մինասիպէթ ապրիլ պիրտէ մուլթազ բիյանգօ չէքիլէճէք , պունա ալքընը սիւռիւմ :

—Սլա , Սլա իշիթսին աղընտան տա , իքիմիդտէ շու տէրթտէն գուրթուլայըտըք , ամա Միայեալըն պալօսունտա սանըրըն քի պանա տուլ օլտու , նէ թալէհսիզ կէճէ իտի , սապահա գատար արա պուլուպ տա պիր գատրիլ օյնայամտըք պիլիւրին :

—Թալէհտէն տէյիլ , իլք ագշամտան ալգընը սօյ գալապալըք ըտը , սօղրա տա պառպան կէլտի իսէ՛ մալէօռէօզման տանս էտէմէտիք . շիմտի օնու պրազալըմ տա պիզիւմ աֆէռէ պագալըմ , պու սէնի ալաճազ աւտամը Ուշիւէ էտէմէգսին :

—Նասըլ էտէյիմ պիլմէմ քի , հէմ գէնկին , հէմ տէ բէք էյի աւտամ տըր տէյօրլար :

—Տէմէք պէնի ունուտաճաքմըն , ախ Սէրէնա սէօյլէ , պէօյլէ պիր խայընըզա ճէսարէթ էտէպիլէճէքմիսին :

—Ինանըրսան նէ պիլէյիմ , պէն տէ նէ եաբաճաղըմը շաշըմըզ գալմիշըմ :

Սյա միշոցին եկեղեցին աւարտելով ամեն մարդ գուրս կեներ . տիրոջ կիւլը մատմաղէլ Սէրէնան կը բընտըռէր որ ժամ առաջ տուն երթան . ամեն կողմ որոնելէ ետքը յուսակըտուր երբ կը պատրաստուէր մինակը եկեղեցիէն մեկնել , մեծ սարսափով նշմարեց որ մատմաղէլը երիտասարդի մը հետ մտերմօրէն կը խօսակցէր , մօտեցաւ այս երկու սիրահարաց որք ոչ կը լսէին և ոչ կը տեսնէին :

—Ղըզ Սէրէնա , սէն ութանմանմը , հայտէ եէօրիւ պաշընըզա եէնիտէն քիւլէքէ կունահընա արճաղում ալ , շսնղա պախ հէլէ , հայտէ սէնտէ շէլթանղ օղլան եօլունա կէթ պախայըմ :

Սյա յայտնութեան վրայ երկու սիրահարներ յանկարծակիի գալով մէկզմէկէ բաժնուեցան և մեր մատմաղէլ մեղաւորունհին նորէն գլուխը մօխիր ցանելով , հաղիւ հազ մեղացը թողուն թիւնն ստացաւ և այս անգամ որբացեալ տիրոջ կիւլին հետ տուն վերադարձաւ :

ԳԼԹԸՐԻՉՄ

Լուսիա հանըմ , Սստուած տայտալոյդ տունը պարեկենդանի գացիր . կերածդ խմածդ քեզի ինչեր ըրիք նայիմ :

—Ինչ պիտի ընենք քուրուկ , էրիկա վէքիլխարճ . ես ալ մուլթալը աշճի էղայ , սանքի անունը միսաֆիր էինք :

—Գա առ ինչ ըսել է վայ մեղքիս մեր կիտցածը միսաֆիրը կը նստի կուտէ կը խմէ :

—Սն քուկին կիտցածդ չի մնաց քուրուկ , հիմայ մէկուն տունը կացիր մի , էրիկ մարդըտ հոն տեղի մահալլէյին խասապը պախալը ուր է նէ պիտի գիտնայ , գուն ալ օճախը մուլթալալը պիտի կենաս :

Սկնցի մը և պարտիզպան մը :

—Մընչուկ մայտանօսու քաչա վէրիյօրսուն տէմէթինի :

—Եիրմի բարա :

—Պահալլի տուր ծօ :

—Մօռէ նէ տէյօրսըն սէն , պու սէնէքի դըշ պախճէտէ ֆիտան պըրաքմասը պօզտու :

—Էվէթ պիլիւրէմ , պու սէնէ բաթլիճան տակ զըթ հալուճ տակ զըթ , գապուկ տակ զըթ . ֆախկաթ պուրասը Ստամպուլ , պէրէքէթլի պիր մահալ տիւր , մահսուլ օլմասա եախուն քէօյլէրտէն կէօթիւրիլէր պունու տա պիլիւրսըն :

—Եա մօռէ նէ տէրսին աղնամամ , ալաճաքմըն մայտանօսը :

—Սլմայը վէրուրէմ ճանըմ , մայտանօս տա էքսիք օլսըն . պու տա էլիս մէխ տէկիւլ ա՛ :

Կէլ շունտա պիրէր թէք աթալըմ :

—Եօգ պէն օրայա կիրէմէմ , առի եէրէ պէնղէյօր հասիյէթիմիզէ տօգունուր , կէլ գարշըրի կազինոյա կիտէլիւմ :

—Պէն տէ օրայա կիտէմէմ չիւնքի պէնիմտէ քէսէմէ տօգունուր :

Մայրիկ երէկ իրիկվընէ մնացած խատայիֆը բեր տէ ուտենք :

—Չէ եալըում մեծ պաք մտանք , ալ ասկէ ետքը ան տեսակ բաներ չեն ուտեր :

—Ուտիք օրերն կերած ունինք մայրիկ, բարեկենդանի պատճառաւ ինչ որ է խատայիֆ մը երեցիր ան յա կէսը կերցուցիր, կէսն ալ մնաց. չի կերած օրերնուս սէպէ սա օրուան պարը ուտելին:

—Ձըլար ետվրում պար է, Ձատիկ պիտի գայ:

—Ձի նայիս Ծնունդին առտուն թահընը ապուրով մը անցուցիր, աս Ձատիկն ալ ինծի անանկ կուգայ որ, լաբայով մը բերաննիս պիտի գոցես, բեր կըսեմ կոր սա խատայիֆը:

—Վոյ տղայ, մեղքը ճիտդ, առ նայիմ ճակէ:

—Տուն հոգ մընէր մայրիկ, ես տէրպապային խօստովանած ատենս կը զուրցեմ, անիկայ խօսք հասկըցող մարդ է, թողութիւնը շուտով կուտայ:

...

—Անցած ըլլա, միւսիւ բօլ:

—Շնորհակալ եմ:

—Թեւեռնիդ կապած էք. ցաւցուցիք ինչ ըրիք:

—Այո, անցած շաբաթ գիշեր պալօ գացի, չամաչըրճի կնկան մը հետ բօլքա խաղացի:

—Պարած ատենդ ինկար:

—Ձէ, չամաչըրճի կնիկները լաթ լուացած ատեննին լաթերը սխմելու վարժուած ըլլալով, իմին տամաս ալ թեւս այնքան սխմեց որ վերջապէս ցաւցուց եւ հիմայ չեմ կրնար ձեռքս վեր առնել:

—Աղէկ որ ըսիր, ասկից վերջը պարերու ելլամնէ էն առաջ տամայիս արուեստը հարցունեմ այնպէս պարեմ:

ԱԶՍՕՏԷԻ ԱՂՕԹՔԸ

Այս առաւօտ շտապաւ Ազմատէ մեր սենեակը մտաւ. բայց դարմանալի բան, բոլորովին փոխուած էր եւ այն պահուն դժոխքէն փախչելով բոլորովին աղօթելու տուած էր ինքզինքը բարձրաբարբար:

—Ընկալ քաղցրութեամբ Տէր Աստուած հօր, դառնացողիս զաղաչանս:

—Ինչ է այդ Ազմատէ:

—Մատիւր գլխութեամբ առ պատ կառեալս դիմօք:

—Փարատեա ամենապարզեւ զամօթարար տխրութիւնս:

—Խենդեցար պէ Ազմատէ ինչ եղար:

—Ինչու խենդեանամ. բարձրինէն Ողորմած զանբերելի ծանրութիւնս:

—Է ետքը:

—Անջրպետեա հնարաւոր զմահացու կրթութիւնս:

—Բայց ինչ հասկցնել կուզիս:

—Ոչինչ: Աւարեա միշտ յաղթող զխաբողին հաճութիւնս, բացադրեա վերնային զմոլելոյն մառախուղի, կնքեա կեցուցիչ զկորուսչին ընթացմունս:

—Պիտի լռե՞ս:

—Յրուեա ծածկատես զըմբռնողին չար գտմունս:

—Հիմա պիտի բարկացնես զիս. բացատրէ միտքդ ի՞նչ է:

—Խորտակեա անքննին զմարտողին դիմեցունս... Միտքս ի՞նչ պիտի ըլլայ. չես տեսներ աղօթք կրնեմ կոր: Տեառնագրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց զերդ-յարկիս... դու ալ աղօթէ էֆէնտի, դու ա՛լ, ապաշխարանքի օրեր են. Պարփակեա քո ձեռամբ զառաստաղ տաճարիս...

—Հերիք է հերիք, թէ ոչ հիմա պիտի ճաթիմ:

—Գծագրեա՛ քո արեամբդ:

—Բարեկամ, ըսելիք ունիմ քեզի:

—Ձմաւտ սեմոց սենեկիս:

—Էօֆ Ազմատէ, կատակի ժամանակ չէ, յոյժ կարեւոր բաներ ունիմ քեզի ըսելիք, մտիկ ըրէ:

—Կերպացո զքո նշանդ ի հետս ելից մաղթողիս. ամբացո քո աջովդ զհանգոտեանս խշտի:

—Կորի՛ր սքովէ ուրեմն:

—Ինչու կը բարկանաք էֆէնտի, աղօթք ընենք, գիտես որ ապաշխարութեան օրեր են. աղօթք ընենք որ պէս զի սա Հայ Կաթողիկոս 18 տարիներէ ի վեր այսքան ծանր փոթորիկներ յարուցած եւ այժմ վերջացեալ կարծուած խնդիրը նորէն չարծարծի:

—Ուրի՛շ:

—Սա Գում գաբուի թաղականաց ընտրութիւնն ալ որ վաղը տեղի պիտի ունենայ. ընտրելիներն իրենց ցոյց տուած ցուցակին պէս՝ թաղային գործոց հմուտ, ձեռնհաս, ազգասէր խաղասէր, ուղղամիտ եւ պիտեա՛ն անձինք ըլլան:

—Ծօ ինչ կըսես, այդ յատկութիւններն ամբողջապէս ունեցող մարդ ո՛ր պիտի գտնեն:

—Իրենք գտեր են էֆէնտիս, դու հոգ մի ըներ. հէմ 36 հոգի գտեր են. Մաքրեսցես ի հաղրից զծածկարան անկողնոյս, պահեսցես քո կամօքդ զտառապեալ անձն ոգւոյս:

—Գըզըլ Թօփրաքի վրայ նոր բան մը չիմացա՛ր:

—Իմացայ... անխարդախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս, կացուսցես շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ:

—Տասնից վարժապետաց խումբն օլուխով չօճուխով Գըզըլ Թօփրաք պիտի հաստատուին եղեր. իրա՛ւ է. Ամէն օր հոն երթալ գալու հեռագրի եւ նամակի ծախքերէն ազատելու համար:

—Ոչ, կարգեսցես ի դիմի ընդդէմ դիւացն դասու:

—Խառն ժողովը ինչ կը խորհի կոր Զմիւռնիոյ, Մաղնիսայի եւ չահպաղլըեանի նկատմամբ:

—Միշտ կը խորհի... տո՛ւր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյսս նիրհման ի խորութեան գիշերիս:

—Ալ վերջ ըրէ հոգիդ սիրես: Աղօթելու պարտքը քահանայներուն է, չը գիտե՞ս:

—Այո, էֆէնտի գիտեմ ամա, մեք ալ աղօթելու պէտք ունինք: Խնդիրները ծանր են:

—Անանկ է նէ եկեղեցականներն ինչու ստակ կառնեն կոր. թող անոնք աղօթեն մեզի ինչ:

—Աղէկ ըսիր ստակը անոնք կառնեն կոր. ուրեմն ես յետս կը կոչեմ աղօթքս:

—Յետս մի կոչեր բայց առաջ ալ մի երթար Ազմատէ:

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍ

Հաւագոյն քառթօնի վրայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի իդին 100 հատը 10 դհեկն պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն Գ. Պաղտատլեան տըպարան Յակոբեան խան թիւ 13 Կ. Պոլիս:

ԱԻԵՏԻՍ ՊԵՅԼԷՐԵԱՆ

ՃԱՆՖԵՍՏԻ ՄԱՂԱՋԱՍԸ

Իսմանպօլտա չարշուի քէպիրտէ Սանտալ-պէտէսթէն սօգաղը Ն. 7

Իշպու ռաղաղատա, հէր նէվ նէֆիս իրէքլի եանի սիեա հ կրօն սաթէն տը լիօն, օթօման, ալ-միւ, ֆայլ ֆրանսէ, չիչէքլի տամասէ, սաթրանճըլ գատի-ֆէ վէ սայիր րէնկլի դումաշ-լար պուլունուր:

Թալիպ օլան ֆամիլեայա-ըն միւրաճաթլարընտա, կէ-րէք գումաշլարըն նէֆասէթի վէ կէրէք էհվէնիեթի ճիհէ-թիլէ խօշուտ օլաճագլարը խասսէթէն պէեան օլընըր:

ՏՕՔԹԵՈՐ ՄԱՏԱՄ ՊԱՍԵԱՆ

Բժշկուհի և մանկաբարձ (լավութա) որ երկար տարիներէ յետէ մանկաբարձա-կան ճիւղը գիտական և փորձնական տե-սակետով կատարելագործած է: Պիտի դա-նուի երկուշարթի, չորեքշարթի և չարաթ-որերը կէս օրէն վերջը Կ. Պօլիս, կամրջին դէմ վ. Ծանի գեղարանը, Մահմուտա-չա Գ. Գալիամաճեանի գեղարանը և Կէ-տիկ բաշա կեղրոնական գեղարանը, ինչ-պէս նաև արտունը որ է Իւսկիւտար Ս-խաշ եկեղեցւոյ փողոցը թիւ 3:

ՏՕՔԹԵՈՐ ՊԱՍԵԱՆ

Տէօքթէօն Պասեան մանկաբարձութեան արուեստին և կանանց ու տղայոց վերա-բերեալ հիւանդութեանց իբրև մասնագէտ իւր ուսումը կատարելագործած է ի վի-նա, ի Բարիկ և ի Լոնտոն 18 տարեան փորձառութեամբ:

Տէօքթէօն Պասեան ճրիարար կը դար-մանէ արքայաներն իւր տան մէջ Իւսկիւտար Ս. խաշ եկեղեցւոյ փողոց թիւ 3 ամեն ուր-բաթ եւ կիրակի օրերը միջօրէէն մինչեւ իրիկուն:

Ի դիւրութիւն իւր յաճախորդաց ամէն երկուշարթի, չորեքշարթի և չարաթ օրերն պիտի գտնուի ի Պօլիս կամուրջի գլուխն:

Վ. Ծանիի գեղարանը, ի Մահմուտ փա-չա Գ. Գալիամաճեանի գեղարանն և Կէտիկ փաշա կեղրոնական գեղարանն:

Օրնիկ Մ. Գրլանկըճեան Ռուբէն Պաղ-տատեան վէ Շիւբէքեատը, քաղաքի թաւա-հալիէ իրան էտէրէր քի, պու տէֆա Պէյ-մը ունտա ճատտէի քէպիրէտէ Ն. 178 (Եէ-նի թէաթրօնուն իթթիսալիտէ) եկնի պիր չէօպ: աշմըշտըլար, հէր նէվ միւնէվէրաթ վէ սայիրէ, ալթուն կիւմիւշ սաաթ վէ գօրտօնլար, զարիֆ չալ պրօշլարը վէ մե-ասլիսնլար դաեթթ էհվէն ֆիեաթիլէ սա-թըլըր: հէր նէվ թամիլէր եաթըլըր:

Մէգըիւր չիրքէթին տիկէր չուպէսի տա-խի. Ստանպօլտա չարաթի քէպիրտէ տող-րու եօլտա տըր:

ԱՐՏՕՆԱՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
Ա. Յ. ՍԱՔԱՆԱՆ
ՏՊԱԳՐ. ՃԵՐԻՏԵՒ ՇԱՐԴԻՅԷ ԼՐԱԳՐՈՅ

Նիկոլ մէկէն ի մէկ խօսակցութիւնը ընդ-միջելով ըսաւ:

— Թմբեցուցիչ դեղի մը խօսքը կընէիր հիմայ, ունի՞ս վրադ այդ դեղէն:

— Պէտք եղածին չափ միշտ կը կրեմ վրաս, ինչու կը հարցունես:

— Վասնդի քու թմբեցուցիչ դեղէդ պէտք ունիմ:

— Լաւ, փոքրիկ սրուակ մը ունի՞ս:

— Սրուակ գտնելն դիւրին է, նախ գոր-ծածելուն կերպը պէտք է գիտնամ:

— Շատ դիւրին է, չի՞ մը գինիի մէջ տասը կաթիլ կը բաւէ, սրով այդ պարունակութեան մէն մի գաւաթը կարող է ամենէ հուժկու մարդը խոր թմբութեան ենթարկել:

— Լաւ ուրեմն, ըսաւ Նիկոլ սեղանին վրա-յէն ջրի գաւաթ մը առնելով. տառն երկու կաթիլ դիր սա գաւաթին մէջ:

Արսէն գրպանէն սրուակ մը հանեց, «-րուն մէջ արեան գոյնով հեղուկ մը կերեւէր. այս սրուակէն տառն երկու կաթիլ լեցուց գաւաթին մէջ և սրուակին խիցը զգուշու-թեամբ խցելէ յետոյ ըսաւ:

— Ահաւասիկ ամենէ աւելի յամառ սի-րուհւոյ մը համար գեղեցիկ ըմպելի մը:

Նիկոլ առանց պատասխանելու գիւլական ժպիտ մը ունեցաւ:

— Իրաւ որ կը հիանամ վրադ ըսաւ Նիկոլ աշխուժիւ:

— Սակայն ինչ օգուտ երբ յաջողութիւնը արդիւնք մը չունենար:

— Յետոյ ինչ եղաւ:

— Յետոյ տասը վայրկեան սպասելէս յե-տոյ պահուած տեղէս ելնելով, վեր ելայ և որմին ճեղքուածքին մօտեցայ տեսնելու հա-մար թէ թմբադեղս ինչ ներգործութիւն ը-րած է. Բագարատ և գինեպանը մրափել ըս-կըսած էին, սակայն գինետան մանչը գեռ կը շարունակէր ուտելն միշտ աչքին ծայրօղի վար-պետը դիտելով, երբ սեղանակցացը խոր քը-նոյ մէջ ընկղմելին ստուգեց, գաղտագողի գինւոյ շիշն առաւ ու գաւաթը մինչև բերանը լեցնելով ի մի ումպ խմեց, յետոյ երկրորդ մը եւս լեցուց և դայն ալ առջինին նման պար-պեց:

Հինգ վայրկեան յետոյ երեքն ալ տրա-մադրութեանս ներքե պիտի ըլլային, սակայն կը վախճայի որ այս հինգ վայրկեան ժամա-նակամիջոցին յաճախորդ մը չիգայ գինետուն:

— Ես քու տեղդ ըլլայի, քանի որ Բա-գարատ և գինեպանը անկարող էին սթափե-լու խուցն ելնելով պղտիկը կը լռեցնէին:

— Այն ժամանակ Բագարատ սթափելէ յե-տոյ պիտի իմանար թէ ականատի մը բռնը-ուած է:

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԵՐԼԵՐ

Տ Է Պ Պ Օ

26 Սրանպոլսա, եեկի ճամփե 26

ՍԲԷՉԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՆՊՕԼ ՔԵՕԲԵՐԻԼ քարշարնտա — 77

ՊԵՅՕՂԼՈՒՆՏԱ Տօղրու եօլտա — 168

Մէջքիւր էնգախանէ վէ սբէշար տիւքքեանլարնտա միւթէատտիւր վէ էնվայի թէրքիւրաթը քիմեէվիյէ վէ էնգա վէ մուալէճաթ վէ ալէաթը ճէրրահիյէ, վէ սլէա ճինս լասթիք իւէ չէլիքտէն մաամուլ ալաթ ու էտէվաթ, վէ Լիսթէր ուսուլիտէ պաղար, վէ Պրանսըզ վէ ինկիլիզ էնգալարը, սօլֆաթօնուն էն ալէա ճինս, ելրի վէ էնէպի մաաւէն սուլարը, ֆօթօլըաֆճըլար իչիւն թէրքիւրաթը քիմեէվիյէ, Պրաօ շարապարը, դօնեքար, էնվաի իչիլիէր, դօզուլու սապուլար, նէֆիս բուտրա, օ ալը Գլոնէր, սաշ սուլարը, տիւզիւնիլիքէր, վէ ըսբէշարար իւէ քիմեախանէլէրէ մախսուս ճամ դապար վէ ալաթ ու էտէվաթ մէվնուտ օլուս, թօրտան վէ բէրաքէնտէ ֆիրուխթ օլունուր: Քէզալիք մէզքիւր տիւքքեանլարտա մուալէնէի թըպուլիյէ տախի ինրա օլունուս, պունս մախսուս օտալար վար տըր:

Պէյօղլու էնգախանէի կէճէլէր աչըզ ալը
Ձէյլ:—Պիլիլիլէ էնգա վէ էմթաամրգոն էն ալ: ս ճինստէն օլունուս զունու վէ բէք էնվէն ֆիլաթլա սաթրլուրընը Տօզթօր էֆէնտիլէրէ վէ բազլէթլու էնալիյէ իւան ու պէյան իտէրիզ

— 198 —

— Ճիշդ է:

— Բարեբաղդաբար ոչ ոք եկաւ գինետուն եւ պղտիկն ալ մեռելի մը պէս կը քնանար, վար իջայ եւ այն փոքր դրան մօտեցայ, դուռը կղպուած չէր. նեղ, մութ եւ ոլորուն սան դուղէ մը ելնելով խուցը մտայ, նախ եւ առաջ Բագարատայ մօտեցայ՝ կենդանութեան նշան անգամ չէր տար, բոլոր գրպաններն ու ըոնեցի, ոչինչ. թղթապանակին մէջ մի քանի անկարեւոր թղթեր կար զայնս մի առ մի կարդալէ յետոյ դարձեալ իւրեանց կարգաւ դետեղեցի եւ թղթապանակը գրպանը դրի:

— Խօստովանագիրս չիկա՞ր:

— Ձիկար, ինչպէս ըսի արդէն:

Նիկոլ այն աստիճան համոզուած էր իւր խօստովանագրոյն Բագարատայ քով գտնուելուն, որ կասկած ծագեցաւ մտքին մէջ թէ մի դուղէ՝ իւր մեղսակիցն Սրսէն յիշեալ թուղթը ձեռք անցուցած եւ քովը պահած ըլլայ որպէսզի ապագային զինքը իւր իշխանութեան շղթայուած ունենայ. սակայն առանց կասկածիլը յայտնի ընելու յարեց:

— Էյ լաւ թղթապանակին մէջի թուղթերը ինչ բանի կը վերաբերէին:

— Անցագիր մը եւ քանի մը հաշուական ցուցակներ, քսակին մէջ. յիսուսն Մէմուհիէ ոսկի եւ ոսկի ժամացոյց մը:

ՏՕՔԹԷՈՒ Տ՝ ՊԱՊԱԵԱՆ

Մանկտարած եւ մասնագէտ կանանց եւ տղայոց հիւանդութեանց, սոյն ճիւղերն ի Փարիզ փորձառութեամբ կատարելագործած ըլլալով՝ այժմ իւր բնակութիւնը հաստատած է ի Գատը գիւղ, Մօտա հաստէսի, Անթիպայի դեղարանին դէմ թիւ 87 տունը ուր ամէն առաւօտ մինչեւ ժամ 3 հիւանդ կընդունի: Ի դիւրութիւն իւր յաճախորդաց վերոյիշեալ Տօզթօրը այցելութիւնը կ'ընդունի նաեւ ամեն օր կէս օրէն վերջը կամրջին դէմ Քիւչիւքետն եղբարց դեղարանը վերի յարկ իւր սենեակը:

Ձրի դարմանը կիրտկի օրեր մինչեւ կէս օր իւր Գատը գիւղի բնակարանը:

— 199 —

— Արդեօք անխոհեմութեամբ առի՞ր առնոք:

— Այդչափ աւանակ չեմ, եւ ոչ մէկ հատին մատս դպցուցի թէ եւ չիտակն այն աստիճան փայլուն երևցան աչքիս որ պահ մը քիչ մնաց փորձութեան հանդիպելի եթէ գինեպանը քնոյն մէջ չը խլրտէր. անմիջապէս դարձեալ վար իջայ սանդուղին փոքր դուռը բացի եւ աճապարանօք գինետունէն դուրս ելայ:

— Մեղք, այս աստիճան ճարպիկութեամբ գործադրուած ձեռնարկ մը ի դերեւ ելնէ՛:

— Կարծածիդ չափ չէ, վասնզի գինեպանին հետ Բագարատ խօսած պահուն կարեւոր բան մը իմացայ:

— Ինչ բան:

— Բագարատ կապսպրէր թէ՛ եթէ մէկը գալով «զանգակ» նշանախօսն արտասանէ, իւր ուր գտնուիլն այն մարդուն յայտնէ:

— Ահաւասիկ գիտնալու կարեւոր բան մը. այդ զանգակ բառը լաւ միտդք պահէ որովհետեւ քիչ օրէն մեզ պէտք պիտի ըլլայ:

— Ձանգակ. ձայն հանող, եթէ ես Բագարատին տեղն ըլլայի այսպիսի ազմուկ մը հանող նշանախօս մը ընտրելու տխմարութիւնը չը պիտի ընէի, ըսաւ Սրսէն գտած բառախաղին վրայ ուրախանալով: